

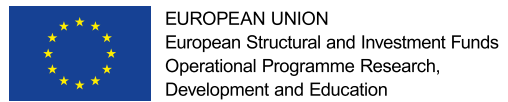
Ponořte se s námi do příběhu
Fakulty strojního inženýrství VUT

Dive into the Story of the Faculty
of Mechanical Engineering BUT

120xFSI

Publishing was possible with the financial support from the project MOST – Modern and Open Studies of Technology, Reg. No. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002430

OBSAH

- 4 ÚVODNÍ SLOVO
DĚKANA FAKULTY
DEAN'S FOREWORD
- 6 HISTORIE FAKULTY
HISTORY OF THE FACULTY
- 20 GALERIE DĚKANŮ
DEAN'S GALLERY
- 32 „KORUNOVAČNÍ KLENOTY“
STROJNÍ FAKULTY
“CROWN JEWELS”
OF THE FACULTY OF
MECHANICAL ENGINEERING
- 36 A1 – PRVNÍ BRNĚNSKÝ
„MRAKODRAP“
A1—THE FIRST BRNO “SKYSCRAPER”
- 42 SEJDEME SE U TURBÍNY
LET'S MEET AT THE TURBINE
- 44 KDYŽ PÁTERNOSTER BĚŽÍ,
FAKULTA ŽIJE
WHEN THE PATERNOSTER IS
RUNNING, THE FACULTY LIVES

CONTENTS

Dear graduates, colleagues
and students, supporters
of our faculty,

In 2020, 120 years have passed since the establishment of the Faculty of Mechanical Engineering. It started with twenty students in temporary premises and then has become the largest Faculty of Mechanical Engineering in the country, which is situated in its own large campus, which we are gradually modernizing and which already offers facilities for quality study and research in the 21st century.

In your hands, you hold the publication 120×FSI, which aims to recall the interesting story of our faculty, its history and development, its icons and symbols. Each anniversary brings along a bit of nostalgia and remembrance. But for us, it's so much more: it's not just looking back to the past, but a reminder of our roots, our successes, the obstacles we've successfully overcome, and the work of thousands of enthusiastic students and staff, without whom FME would never be what it is today. These are the solid, 120-year-old foundations on which our faculty stands. The foundations on which we also build the confident and recognized Faculty of Mechanical Engineering.

**Assoc. prof. Ing. Jaroslav
Katolický, Ph.D.**

Dean of the Faculty of Mechanical Engineering, BUT

ÚVODNÍ SLOVO DĚKANA FAKULTY

**Vážené absolventky a absolventi,
kolegové a studenti, příznivci
naší fakulty,**

v roce 2020 uplynulo 120 let od založení Fakulty strojního inženýrství. Co začalo s dvacítkou posluchačů v provizorních prostorách, stalo se největší strojní fakultou v republice, která sídlí ve vlastním rozsáhlém areálu, který postupně modernizujeme a který už dnes nabízí zázemí pro kvalitní studium a výzkum v 21. století.

V rukou držíte publikaci 120×FSI, která má za cíl připomenout zajímavý příběh naší fakulty, její historii a rozvoj, její ikony a symboly. Každé výročí s sebou nese trochu nostalgie a vzpomínání. Pro nás je to ale mnohem víc: nejde jen o ohlédnutí se do minulosti, ale o připomínku našich kořenů, úspěchů, překážek, které se podařilo úspěšně překonat, a práce tisíců nadšených studentů a zaměstnanců, bez nichž by FSI nikdy nebyla tím, čím je dnes. Jsou to pevné, 120 let budované základy, na kterých stojí naše fakulta. Základy, na nichž i my dále budujeme sebevědomou a uznávanou Fakultu strojního inženýrství.

**doc. Ing. Jaroslav
Katolický, Ph.D.**

děkan Fakulty strojního inženýrství VUT

DEAN'S FORE- WORD

NELEHKÉ ZAČÁTKY

V Brně fungovala od roku 1873 C. k. vysoká škola technická. Český mluvící obyvatelstvo ale čím dál víc cítilo potřebu mít svoji vlastní vysokou školu s češtinou jako vyučovacím jazykem.

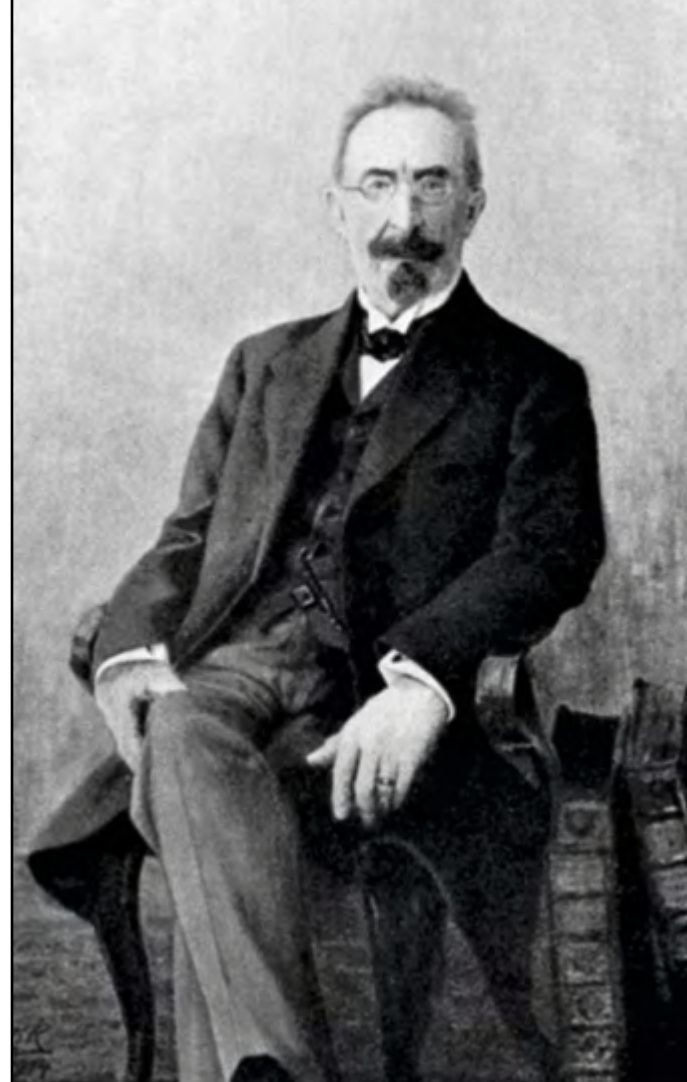
Dočkali se 19. září 1899, kdy byla císařským výnosem zřízena C. k. česká technická vysoká škola Františka Josefa v Brně. Prvním rektorem se stal matematik Karel Zahradník. Hned na podzim 1899 se ke studiu – tehdy ještě jediného odboru inženýrského stavitelství – zapsalo 47 posluchačů.

Škola se usilovně snažila o rozvoj a rozšíření nabídky odborů. V roce 1900 byl jako druhý otevřen odbor stavby strojů, o rok později přejmenovaný na odbor strojního inženýrství, kam se zapsalo 23 studentů. Prvním děkanem byl zvolen profesor stavební mechaniky Michal Ursíny.

První sídlo Odboru stavby strojů v ústřední budově techniky na Gorkého 7
The first office of the Machine Construction Department in the central technical building on Gorkého Street, 7

Posluchači 3. ročníku strojního odboru (23. 3. 1906)
Students of the 3rd year of the Mechanical Engineering Department (March 23, 1906)

„Posluchači české vysoké školy technické jsou buď řádní nebo mimořádní. Za řádné posluchače přijímají se ti, kteří nabyli pravoplatného vysvědčení maturitního z reálné školy nebo gymnasia, při čemž abiturienti gymnasiální mají prokázati mimo to dostatečnou zručnost v rýsování a kreslení od ruky.“

Moravská orlice, 30. září 1900, str. 2

“Students of the Czech Technical University are either ordinary or extraordinary. Those who have obtained a valid school-leaving certificate from a real school or gymnasium are accepted as ordinary students, while gymnasium graduates have to prove sufficient proficiency in drawing and freehand drawing.”

Moravská orlice, September 30, 1900, p. 2

První rektor české techniky
prof. Karel Zahradník
The first Rector of the Czech University of Technology,
prof. Karel Zahradník

The imperial-royal University of Technology has been operating in Brno since 1873. However, the Czech-speaking population increasingly felt the need to have their own university with Czech as the language of instruction.

They waited to see on September 19, 1899, when the imperial-royal Czech Technical University of František Josef in Brno was established by an imperial decree. The mathematician Karel Zahradník became the first Rector. In the autumn of 1899, 47 students enrolled in the study—then the only Department of Civil Engineering.

The school has worked hard to develop and expand the range of departments. In 1900, the second Department of Machine Construction was opened, and a year later it was renamed into the Department of Mechanical Engineering, where 23 students enrolled. Michal Ursíny, a professor of structural mechanics, was elected the first Dean.

DIFFICULT BEGINNINGS

Budova techniky na pohlednici z roku 1913
The building of the University of Technology
on a postcard from 1913

Mladá univerzita potřebovala pro svůj rozvoj vhodné prostory. Na počátku 20. století užívala technika dvanáct domů ve čtyřech různých ulicích.

Brzy se ale začalo blýskat na lepší časy, to když se začala stavět nová budova v ulici Veveří, kde dnes sídlí Fakulta stavební VUT. V budově se začalo vyučovat 25. června 1911.

Alegorie Strojénství
zdobící fasádu techniky
v ulici Veveří
Allegory of Engineering
decorating the facade
of the University
of Technology in Veveří
Street

Radost z poklidného rozvoje si škola neužívala dlouho. V roce 1914 dostala řada profesorů povolávací rozkaz, ze 177 zřízenců muselo na bojiště první světové války nastoupit 64 mužů. Povolávání do armády pochopitelně neminulo ani studenty, jejichž počet proto výrazně klesl.

Budova v ulici Veveří byla proměněna na vojenský lazaret pro 700, později dokonce pro 1000 raněných.

HISTORIE FAKULTY

ZE ŠKOLY DO ZÁKOPŮ

HISTORY OF THE FACULTY

FROM SCHOOL TO TRENCHES

The young university needed suitable premises for its development. At the beginning of the 20th century, the University of Technology used twelve buildings in four different streets.

Soon, however, better times began to shine, when a new building began to be built in Veveří Street, where the Faculty of Civil Engineering, BUT is located today. Teaching began in that building on June 25, 1911.

The school did not enjoy peaceful development for a long time. In 1914, a number of professors received call-up papers, out of 177 assistants, 64 men had to join the battlefield of the First World War. Of course, the enlistment in the army did not leave aside the students, whose number, therefore, dropped significantly.

The building on Veveří Street was transformed into a military hospital for 700, and later even for 1,000 wounded.

Stavba nové budovy v ulici Veveří
The construction of a new building in Veveří Street

KRÁTKÝ NÁDECH

Předmět	Hodin týdně			Předmět	Předmět	Předmět	Předmět
	Zima	Léto	Předmět				
Ročník I. strojní (skupina I.)							
**Matematika I.	6	2	—	Klasika	3	3	—
**Matematika II. a	—	—	6	Klasika	3	3	—
**Deskriptivní geometrie	5	—	—	Klasika	—	—	—
**Cvičení deskriptivní geometrie	—	3	—	Klasika	—	—	—
**Fyzika technická I. II.	4	3	—	Velisek	4	2	—
**Statika	—	—	1	Smek	1	—	—
**Strojnické kreslení v úvodem do strojnictví	3	3	—	Kováč	1	—	—
**Metalografie	—	—	—	Pisok	1	—	—
**Cvičení v dílnách I.	—	—	—	—	—	—	—
**Základy geodézie	—	—	—	Mraz	1	—	—
**Encyklopedie technické chemie	—	—	—	Slonáček	1	—	—
**Národní hospodářství	—	—	—	Zeman	1	—	—
**Základy práva veřejného	—	—	—	Grba	1	—	—
**Praktická fotografie	—	—	—	Bouček	1	—	—
Celkem	27	13	15	25	13	15	—
Předměty frekvenční	—	—	—	—	—	—	—
Předměty povinné	20	13	14	18	—	—	—
Ročník II. strojní (skupina I.)							
**Matematika II. b	3	2	—	Čupr	2	—	—
**Dynamika	4	2	—	Nedoma	2	—	—
**Základy grafické statiky	3	1	—	Nedoma	1	—	—
**Nauka o pružnosti a pevnosti	4	2	—	Nedoma	2	—	—
**Hydromechanika	—	—	3	Nedoma	3	—	—
**Termika technická	—	—	4	Nedoma	4	—	—
**Části strojů I.	2	—	—	Kiesewetter	2	—	—
**Části strojů II.	—	—	—	—	—	—	—
**Mechanická technologie I.	4	—	—	—	—	—	—
**Mechanická technologie II.	—	—	—	—	—	—	—
**Mechanická zkoušení strojnických hmot a konstrukcí	—	—	1	—	—	—	—
**Letecká aerodynamika I.	—	—	—	—	—	—	—
**Elektrotechnika	5	—	—	Kronal	2	—	—
**Encyklopedie pozem. stavitelství	2	—	—	—	—	—	—
**Encyklopedie inž. stavitelství	4	—	—	Zavodník	2	—	—
**Čísločíslo průmysl. podniků	—	—	—	Fraňt	1	—	—
Celkem	30	9	19	10	—	—	—
Předměty frekvenční	—	—	—	—	—	—	—
Předměty povinné	30	9	17	10	—	—	—

HISTORY OF THE FACULTY

SHORT INHALE

In 1919, the teaching of architecture began, and a separate chemical-technological hall was built for the teaching of chemistry. Since 1937, the school was called the Czech Technical University of Dr. Edvard Beneš.

Since the academic year 1925/26, three fields of study were taught at the Department of Mechanical Engineering: constructive, manufacturing and transport, which demonstrate the later division of studies into constructive and technological fields. Since 1938/39, teaching took place in four groups: the Group for Hydraulic and Thermal Machinery and Equipment, the Group for Motor Vehicles and Aviation, the Workshop Group and the Textile and Paper Group.

After the war and during the period of the First Republic, the Brno Czech University of Technology definitely established itself as a respected and recognized university.

On November 17, 1939, on the basis of a decree of the Reich Protector, Czech universities were closed down. Most departments and institutes of the Czech University of Technology were also closed down, and many students and teachers did not avoid persecution. Most of the buildings in Veveří Street were occupied by the German army as their military quarters, and several ground-floor rooms served as the secretariat of the local NSDAP organization. Dark times came for the school and the republic.

Studijní program školního roku 1938/39
Study program of the academic year 1938/39

Po válce a během období první republiky se brněnská česká technika definitivně etablovala jako vážená a uznávaná vysoká škola.

V roce 1919 se začalo s výukou architektury, pro výuku chemie byl dostavěn samostatný chemicko-technologický pavilon. Od roku 1937 nesla škola název Česká vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše.

Od akademického roku 1925/26 se na strojním odboru vyučovaly tři studijní směry: konstruktivní, dílenský a dopravní, které demonstrují pozdější rozdělení studia na směry konstrukční a technologické. Od roku 1938/39 pak výuka probíhala ve čtyřech skupinách: Skupina pro hydraulické a tepelné stroje a zařízení, Skupina pro motorová vozidla a letectví, Skupina dílenská a Skupina textilní a papírenská.

Dne 17. listopadu 1939 byly na základě vyhlášky říšského protektora uzavřeny české vysoké školy. Zavřena byla i většina odborů a ústavů české techniky, řada studentů a vyučujících se nevyhnula perzekuci. Větší část budov v ulici Veveří zabrala německá armáda jako svá kasárna, několik přízemních místností sloužilo jako sekretariát místní organizace NSDAP. Pro školu i republiku nastaly temné časy.

Vyhláška říšského protektora o uzavření vysokých škol
Decree of the Imperial Protector on the closure of universities

HISTORIE FAKULTY

VŠE PRO ARMÁDU

Vojenská technická akademie (foto: UNOB)
Military Technical Academy
(photo: UoD)

Studenti se na brněnskou techniku vrátili hned po druhé světové válce. Výuka byla zahájena začátkem července 1945, v srpnu promovalo prvních 13 strojních inženýrů, v prosinci se ke studiu strojařiny zapsalo 1336 studentů.

Na přelomu let 1947 a 1948 se atmosféra v zemi výrazně změnila. Po komunistickém převratu v únoru 1948 začaly čistky, které se nevyhnuly ani univerzitám. Na škole vznikl nechvalně proslulý akční výbor, který odstraňoval ty, kteří nesplňovali parametry nově nastavené politické linie. Vyloučeno bylo mnoho učitelů a studentů.

Silná militarizace sovětského bloku v době studené války vedla k rozhodnutí využít kapacity brněnské techniky a přeměnit ji ve Vojenskou technickou akademii. V roce 1951 tak komunistický režim přivedl školu takřka k zániku. Na poslední chvíli se povedlo zánik techniky odvrátit tím, že ze zbytků školy, které Vojenská technická akademie „neužila“, vznikla Vysoká škola stavitelství. Měla celkem tři fakulty: Fakultu inženýrského stavitelství, Fakultu architektury a pozemního stavitelství a Fakultu lesnickou.

The students returned to the Brno University of Technology immediately after the Second World War. Teaching began at the beginning of July 1945, the first 13 mechanical engineers graduated in August, and 1,336 students enrolled in mechanical engineering studies in December.

At the turn of 1947 and 1948, the atmosphere in the country changed significantly. After the communist coup in February 1948, purges began, which even universities did not avoid. An infamous Action Committee was formed at the school, which removed those who did not meet the parameters of the newly established political line. Many teachers and students were excluded.

The strong militarization of the Soviet bloc during the Cold War period led to the decision to use the capacity of the Brno University of Technology and transform it into a Military Technical Academy. In 1951, the communist regime almost brought the school to its demise. At the last moment, the demise of the University of Technology was averted by the fact that the remnants of the school, which the Military Technical Academy “did not use”, became the University of Civil Engineering. It had a total of three faculties: the Faculty of Civil Engineering, the Faculty of Architecture and Building Construction and the Faculty of Forestry.

HISTORY OF THE FACULTY

EVERYTHING FOR THE ARMY

Sbírka zákonů z roku 1951, která zrušila Vysokou školu technickou Dra. Edvarda Beneše v Brně. Místo ní vznikla Vojenská technická akademie v Brně a Vysoká škola stavitelství v Brně
Collection of laws from 1951, which abolished the Technical University of Dr. Edvard Beneš in Brno. Instead, the Military Technical Academy in Brno and the University of Civil Engineering in Brno were established

The lack of technicians and the rapid growth of engineering production led in 1956 to the renaming of the school to the Brno University of Technology.

At the same time, the Faculty of Power Engineering was established, consisting of two departments—the Mechanical Engineering Department and the Electrical Engineering Department. Three years later, it was divided, creating the Faculty of Mechanical Engineering and the Faculty of Electrical Engineering. At that time, the Faculty of Mechanical Engineering had a total of 9 departments, 6 professors, 10 associate professors, 48 assistant professors, 24 assistants, 60 external teachers and 1,065 full-time students.

During the 1950s, the post-war University of Technology slowed down the scientific research in favour of education. Building enthusiasm demanded more engineers and there was not much time left for science. The change came in the early 1960s, but with normalization, the screws were tightened again. A number of teachers and students, who became more involved in 1968 and 1969, had to leave school for political reasons.

The supremacy of ideology and politics over professional knowledge had a negative impact on the life of the whole society in the 1970s and 1980s, and BUT could not be an exception either. For the Faculty of Mechanical Engineering, the otherwise unhappy period of the 1970s and 1980s was nevertheless a key moment of development, thanks to the construction of the new campus Pod Palackého vrchem, where the faculty moved in 1987.

Roku 1958 získalo VUT areál v Údolní ulici
In 1958, BUT acquired the premises in Údolní Street

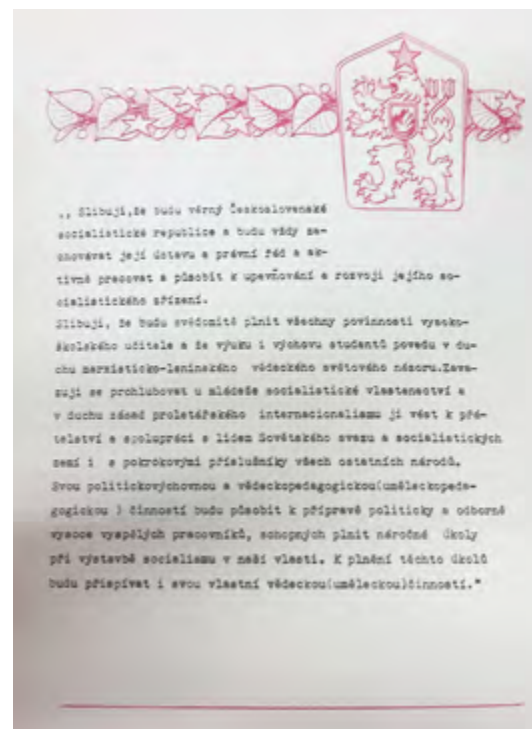
Energetický ústav
v 60. letech
Energy Institute in
the 1960s

HISTORY OF THE FACULTY

IN THE SERVICES OF THE SOCIALIST COUNTRY

VE SLUŽBÁCH SOCIALISTICKÉ VLASTI

Fakulta strojní vede výuku v oboru specializací konstruktérských - oboru specializací výrobních.

V oboru specializací konstruktérských jsou zastoupeny:

- 1/ specializace 0302 - a/ parní generátory
b/ parní turbíny.
- 2/ specializace 0503 - projektování, stavba a provoz vodních strojů a zařízení.
- 3/ specializace 0505 - pístové stroje, automobily a traktory.
- 4/ specializace 0506 - stavební a keramické stroje.
- 5/ specializace 0504 - stroje a zařízení ~~těžkého~~ průmyslu.

V oboru specializací výrobních jsou zastoupeny:

- 1/ specializace 0501 - strojírenská technologie.
- 2/ specializace 0502 - slévárnařství.
- 3/ specializace 0511 - organizace a ekonomika strojírenské a elektrotechnické výroby.

Specializace v letech 1959/60
Specialization in 1959/60

Slib učitele v dobách
komunistické totality
Teacher's promise in times
of communist totalitarianism

Nedostatek techniků a rychlý nárůst strojírenské výroby vedly v roce 1956 k přejmenování školy na Vysoké učení technické v Brně.

Zároveň byla založena Fakulta energetiky, skládající se ze dvou oddělení – oddělení strojní a oddělení elektrotechnické. O tři roky později došlo k jejímu rozdělení, čímž vznikly Fakulta strojní a Fakulta elektrotechnická. V té době měla Fakulta strojní celkem 9 kateder, 6 profesorů, 10 docentů, 48 odborných asistentů, 24 asistentů, 60 externích učitelů a 1065 řádných studentů.

Na poválečné technice došlo během 50. let k útlumu vědeckovýzkumné činnosti ve prospěch vzdělávání. Budovatelské nadšení si žádalo více inženýrů a na vědu nezbývalo tolik času. Změna přišla na počátku 60. let, s normalizací ale opět došlo k utahování šroubů. Ze školy musela z politických důvodů odejít řada učitelů a studentů, kteří se v letech 1968 a 1969 výrazněji angažovali. Nadřazování ideologie a politiky odborným znalostem se v 70. a 80. letech negativně promítlo do života celé společnosti a ani VUT nemohlo být výjimkou. Pro Fakultu strojní bylo jinak neradostné období 70. a 80. let přesto klíčovým momentem rozvoje, a to díky výstavbě nového areálu Pod Palackého vrchem, kam se fakulta přestěhovala v roce 1987.

The new BUT campus witnessed revolutionary changes in 1989. After the security forces surrounded and brutally beat the demonstrators on Prague's Národní třída on November 17, the country was in ferment—especially among young people.

Already on Monday, November 20, a student strike committee was established at the Faculty of Mechanical Engineering. A day later, the first protest rally was held in front of the A1 building, and the next day the students took control of the faculty.

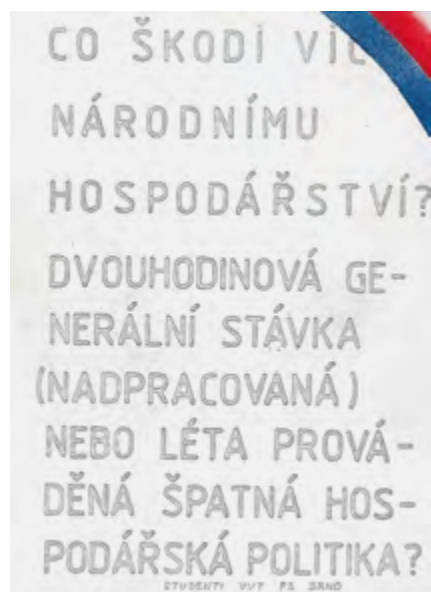
However, contemporary documents show that it was an uncertain enterprise requiring considerable personal bravery, as no one knew how the communist power would react to the incipient revolution. The university students, therefore, wrote calls to members of the armed forces, in which they demanded guarantees that no violence would be used against them. *"We call on you, the members of the Security, the People's Militia and especially the Army, to show solidarity with the ongoing strikes. We further appeal to your simple human honour that if you are again called upon to commit an anti-people intervention, refuse to participate in a similar event,"* one of the documents written on behalf of students at Brno universities says. Other leaflets went to the factories among the workers. The students explained their requirements and asked the workers to join their side.

The Faculty of Mechanical Engineering employees joined the student strike on November 24, and on November 27, everyone participated in the general strike.

By 1990, the Faculty, like the whole country, moved freely. Prof. Jaromír Slavík was elected as the Dean and since February 1990 the rehabilitation of people affected by the former regime began.

HISTORY OF THE FACULTY

FAKULTA DURING THE VELVET

Dobový leták ze strojní fakulty
Period leaflet from the Faculty of Mechanical Engineering

Dobový vtip ze strojní fakulty
A joke of the period from the Faculty of Mechanical Engineering

Nový kampus VUT byl svědkem revolučních změn v roce 1989. Poté, co bezpečnostní složky 17. listopadu obklíčily a surově zbily demonstranty na pražské Národní třídě, začalo to mezi lidmi – zejména mladými – vřít.

HISTORIE FAKULTY

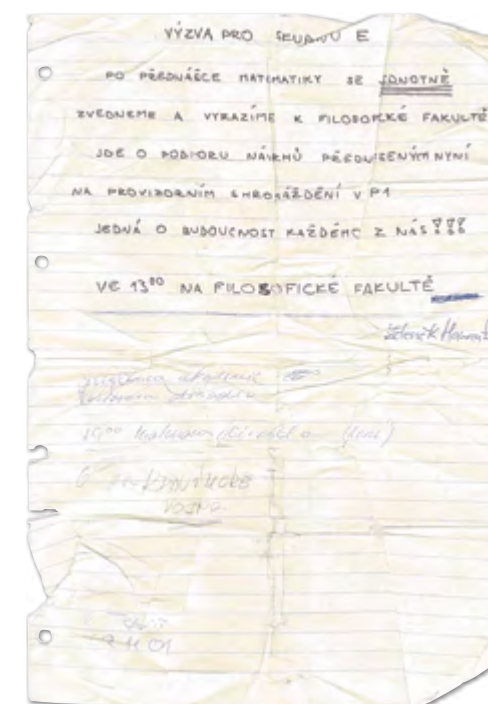
FAKULTA V SAMETU

Už v pondělí 20. listopadu byl na strojní fakultě založen stávkový výbor studentů. O den později se konalo první protestní shromáždění před budovou A1 a další den studenti převzali nad fakultou kontrolu.

Dobové dokumenty ale ukazují, že šlo o nejistý podnik vyžadující značnou osobní statečnost, nikdo totiž nevěděl, jak se komunistická moc k počínající revoluci postaví. Studenti vysokých škol proto psali výzvy příslušníkům ozbrojených složek, v nichž žádali záruky, že proti nim nebude použito násilí. *„Vyzýváme vás, příslušníky bezpečnosti, Lidových milicí a zejména armády, k solidaritě s probíhajícími stávkami. Dále apelujeme na vaši prostou lidovou čest, abyste v případě, že budete opět vyzváni k nějakému protilidovému násilnému zásahu, odmítli účast na podobné akci,"* stojí v jednom z dokumentů psaných jménem studentů brněnských vysokých škol. Další letáky směřovaly mezi dělníky do továren. Studenti v nich vysvětlovali své požadavky a prosili pracující, aby se přidali na jejich stranu.

Zaměstnanci strojní fakulty se ke stávce studentů připojili 24. listopadu a 27. listopadu se všichni účastnili generální stávky.

Do roku 1990 už fakulta, stejně jako celá země, vykročila svobodně. Děkanem byl zvolen prof. Jaromír Slavík a od února 1990 začala rehabilitace osob postižených bývalým režimem.

Výzva pro studenty skupiny E
Call for students of group E

The fall of totalitarianism opened the door to a fundamental transformation of BUT into a modern educational institution. New faculties were established; the traditional ones were looking for their new face.

HISTORY OF THE FACULTY

YEARS OF FREE DEVELOPMENT

At the Faculty of Mechanical Engineering, the change awaited not only the dean's post but also degree programs. A more practical three-year bachelor's degree was introduced. The five-year engineer degree is organized in two stages: the first three years give students the theoretical foundations of mechanical engineering, the second stage is two-years and is focused according to the fields. Following the example of foreign universities, a credit system was also introduced.

The first computers appeared at the faculty at the turn of the 1980s and 1990s, and the field of industrial design and others was also created. It was the emergence of new disciplines such as mechatronics, biomechanics and computer science that required a change in the name of the faculty, which since 1999 bears its current name—the Faculty of Mechanical Engineering.

In 2012, the central building of the NETME Centre was ceremoniously opened on the faculty premises, which helps to bring innovations to mechanical engineering. Between 2011 and 2016, the demanding reconstruction of the A1 high-rise building also took place.

Today, FME with its 4,100 students is the largest Faculty of Mechanical Engineering in the country. Its graduates are among the most sought after on the labour market. The success is also celebrated by the scientists who now work at the faculty within 13 institutes, the Convection Heat Transfer Laboratory and the NETME research Centre.

Pád totality otevřel dveře k zásadní proměně VUT v moderní vzdělávací instituci. Vznikaly nové fakulty, ty tradiční hledaly svoji moderní tvář.

Na strojní fakultě změna čekala nejen děkanský post, ale i studijní programy. Bylo zavedeno praktičtěji orientované tříleté bakalářské studium. Pětileté inženýrské studium je organizováno dvojestupňově: první tři roky dávají studentům teoretické základy strojího inženýrství, druhý stupeň je dvouletý a je zaměřen podle oborů. Po vzoru zahraničních univerzit byl také zaveden kreditový systém.

Na fakultě se na přelomu 80. a 90. let objevují první počítače, vzniká také obor průmyslový design a další. Právě vznik nových vědních oborů jako mechatronika, biomechanika či informatika si vyžádal změnu názvu fakulty, která od roku 1999 nese svůj současný název – Fakulta strojího inženýrství.

V roce 2012 byla v areálu fakulty slavnostně otevřena centrální budova NETME Centra, které pomáhá přinášet inovace do strojírenství. Mezi lety 2011–2016 probíhala i náročná rekonstrukce výškové budovy A1.

Dnes je FSI se svými 4100 studenty největší strojní fakultou v republice. Její absolventi patří na trhu práce k těm nejžádanějším. Úspěchy slaví i vědci, kteří dnes na fakultě působí v rámci 13 ústavů, Laboratoře přenosu tepla a proudění a výzkumného centra NETME.

Špičkový výzkum, moderní laboratoře, studentské týmy a projekty. To je dnešní FSI
Top research, modern laboratories, student teams and projects.
This is today's FME

HISTORIE FAKULTY

LÉTA SVOBODNÉHO ROZVOJE

GALERIE DĚKANŮ

19. 9. 1899

zřízení C. k. české technické vysoké školy v Brně
establishment of the imperial-royal Czech Technical University in Brno

Ve 120leté historii se v čele strojní fakulty vystříдалo celkem 58 děkanů, někteří z nich zastávali tuto funkci opakovaně.

Rekordmanem byl prof. Zdeněk Elger, který byl děkanem celkem čtyřikrát ve čtyřech různých dekádách a ve dvou různých státních zřízeních (za Rakouska-Uherska a poté za první republiky).

1900

zřízen odbor strojního inženýrství
the Department of Mechanical Engineering was established

prof. Ing. Leopold GRIMM
1903-1904

1901

začalo udělování Nobelových cen
the award of the Nobel Prizes began

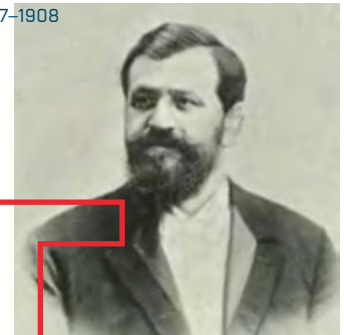

In the 120-year history, the head of the Faculty of Mechanical Engineering was replaced by a total of 58 deans, some of them held this position repeatedly.

The record-holder was prof. Zdeněk Elger, who was the dean a total of four times in four different decades and in two different state institutions (for Austria-Hungary and then for the First Republic).

prof. Bedřich PROCHÁZKA, dr. h. c.
1907-1908

prof. Ing. Jan ZVONIČEK
1906-1907

prof. Josef SUMEC, dr. h. c.
1905-1906

1905

Laurin & Klement vyrábějí první automobil
Laurin & Klement produce the first automobile

Albert Einstein publikuje svoji speciální teorii relativity
Albert Einstein publishes his special theory of relativity

DEAN'S GALLERY

prof. Ing. Václav Karel ŘEHOŘOVSKÝ
1909–1910

1910

odbor strojního inženýrství rozdělen na oddělení
strojního inženýrství a samostatné oddělení
elektroinženýrství
the Department of Mechanical Engineering
is divided into the Department of Mechanical
Engineering and a separate Department of
Electrical Engineering

prof. Ing. Vladimír LIST, DrSc., dr. h. c.
1910–1911

prof. Ing. Karel RYSKA
1911–1912

25. 6. 1911

slavnostní otevření budov české
techniky v ulici Veverčí
grand opening of the Czech technology
buildings in Veverčí Street

prof. PhDr. Vladimír NOVÁK
1912–1913

prof. Ing. Bohumil VLČEK
1913–1914

prof. Ing. Leopold GRIMM
1917–1918

1918

změna názvu školy na Česká
vysoká škola technická v Brně
the change of school name to
Czech Technical University
in Brno

28. 10. 1918

vznik Československa
the creation of Czechoslovakia

prof. Ing. Josef ZVONÍČEK
1916–1917

prof. Josef SUMEC, dr. h. c.
1915–1916

prof. Ing. Zdeněk ELGER
(z Elgenfeldu)
1914–1915

1914

začala první světová válka
the First World War began

Viktor Kaplan vyrobil v Brně svou
první turbínu Viktor Kaplan built
his first turbine in Brno

prof. Ing. Dr. techn. Vladislav SÝKORA
1918–1919

1919

zřízení Masarykovy univerzity a Vysoké školy zemědělské v Brně the establishment of Masaryk University and the University of Agriculture in Brno

připojením 2 sousedních měst a 21 obcí vzniklo tzv. Velké Brno the connection of 2 neighbouring towns and 21 municipalities created the so-called Greater Brno

prof. Ing. Vladimír LIST, DrSc., dr. h. c.
1919–1920

prof. Ing. Karel RYSKA
1920–1921

17. 9. 1921

brněnskou techniku navštívil prezident T. G. Masaryk President T. G. Masaryk visited the Brno University of Technology

prof. Ing. Bohumil VLČEK
1921–1922

prof. Ing. Zdeněk ELGER (z Elgenfeldu)
1922–1923

12. 2. 1926

prezidentu Masarykovi je udělen diplom čestného doktora technických věd President Masaryk was awarded the diploma of Honorary Doctor of Technical Sciences

prof. Ing. Leopold GRIMM
1924–1925

prof. Ing. Josef KOŽOUŠEK
1925–1926

1926

Československý rozhlas zahájil pravidelné vysílání Czechoslovak Radio began regular broadcasting

prof. Ing. Dr. inž. František PÍŠEK, DrSc., dr. h. c.
1923–1924

prof. Ing. Josef SUMEC, dr. h. c.
1926–1927

1929

ve světě propuká velká hospodářská krize a great economic crisis broke out in the world

prof. Ing. Karel RYSKA
1927–1929

prof. Ing. Bohumil VLČEK
1933-1934

1933

boj za zachování celistvosti
brněnské techniky
fight to preserve the integrity of
the Brno University of Technology

prof. Ing. Dr. mont. František
PIŠEK, DrSc., dr. h. c.
1934-1935

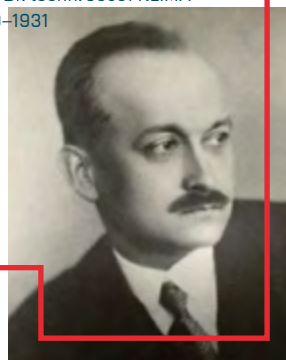

prof. PhDr. Karel ČUPR
1932-1933

prof. Ing. Zdeněk ELGER (z Elgenfeldu)
1931-1932

prof. Dr. techn. Josef KLÍMA
1930-1931

prof. Ing. Antonín NEDOMA
1929-1930

prof. Ing. Dr. techn. Václav BUBENÍK
1935-1936

prof. Ing. Jan KIESWETTER
1936-1937

1937

změněn název školy na Vysoká škola
technická Dra. Edvarda Beneše v Brně
the name of the school was changed
to the Technical University of
Dr. Edvard Beneš in Brno

umírá T. G. Masaryk
T. G. Masaryk dies

prof. Ing. Vladimír KŘIVÁNEK, DrSc.
1937-1938

1938

uzavřena Mnichovská dohoda
Munich Agreement concluded

prof. Ing. Dr. techn. Milan KRONDL
1938-1939

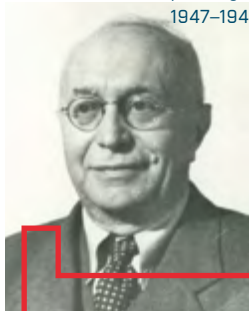
16. 3. 1939

zřízen protektorát Čechy
a Morava the Protectorate
of Bohemia and Moravia was
established

17. 11. 1939

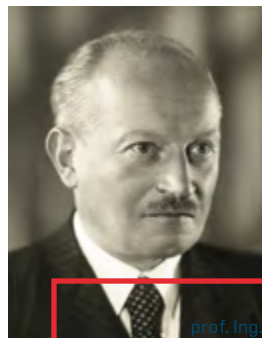
uzavření českých vysokých škol
closing of Czech universities

prof. Ing. Antonín NEDOMA
1947–1948

1948

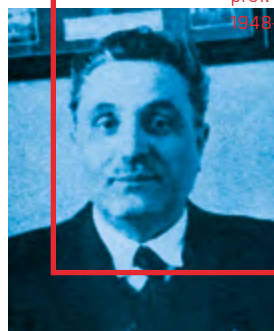
v Československu se k moci
dostávají komunisté
communists come to power
in Czechoslovakia

prof. Ing. Vladimír KŘIVÁNEK, DrSc.
1946–1947

prof. Ing. Josef KOŽOUŠEK
1945–1946

prof. Ing. Vladimír Souček
1948–1949

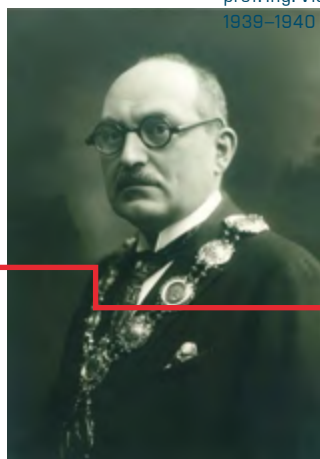

prof. RNDr. Josef VELÍŠEK
1945

1945

navázání na předválečnou tradici i název Vysoká
škola technická Dra. Edvarda Beneše
continuation of the pre-war tradition and the name
of Technical University of Dr. Edvard Beneš

prof. Ing. Vladimír LIST, DrSc., dr. h. c.
1939–1940

odbor uzavřen
the Department was closed
1940–1945

1959

chemik Jaroslav Heyrovský získává
Nobelovu cenu za chemii chemist Jaroslav
Heyrovský wins the Nobel Prize in Chemistry

12. 8. 1959

fakulta energetická je rozdělena na fakultu strojní
a fakultu elektrotechnickou the Faculty of Energy is
divided into the Faculty of Mechanical Engineering
and the Faculty of Electrical Engineering

prof. Ing. Vladimír CHLUMSKÝ
1949–1951

prof. Ing. Antonín NĚMEC
1958–1962

1961

při strojní fakultě vznikla
samostatná Laboratoř počítačích
strojů an independent Laboratory
of Computing Machines was
established at the Faculty of
Mechanical Engineering

Nezjištěno
Unknown
1957–1958

1950

nový zákon o vysokých školách,
který zavedl mj. dělení na fakulty
a new law on universities, which
introduced, among other things,
the division into faculties

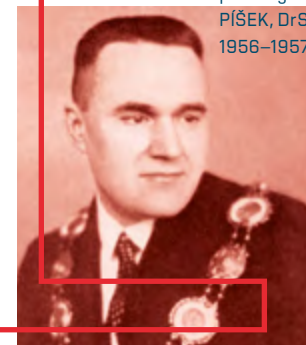
1953

založena Československá
akademie věd Czechoslovak
Academy of Sciences was
founded

fakulta zrušena
Faculty closed down
1951–1956

1956

vládním nařízením obnoveno Vysoké
učení technické v Brně
the Brno University of Technology is
renewed by a government decree

prof. Ing. Dr. mont. František
PÍŠEK, DrSc., dr. h. c.
1956–1957

prof. Ing. Vladimír HORÁK
1962–1970

21. 8. 1968

invaze vojsk Varšavské smlouvy
do Československa
the invasion of Warsaw Pact troops
into Czechoslovakia

prof. Ing. Antonín NĚMEC
1970–1973

1969

položen základní kámen
areálu Pod Palackého
vrchem the foundation
stone of Pod Palackého
vrchem campus was laid

prof. Ing. Dr. techn. Jan ŽIŽKA
1973–1980

20. 11. 1989

na strojní fakultě vzniká stávkový
výbor studentů a student
strike committee was formed
at the Faculty of Mechanical
Engineering

1974

položen základní kámen výškové
budovy A1 the foundation stone
of the high-rise building A1 is laid

prof. Ing. Karol RUSÍN, DrSc.
1980–1985

1989

sametová revoluce
Velvet Revolution

1987

stěhování Fakulty
strojní do nového areálu
Pod Palackého vrchem
the relocation of the Faculty
of Mechanical Engineering
to the new campus
Pod Palackého vrchem

prof. Ing. Karol FILAKOVSKÝ, CSc.
1985–1989

prof. Ing. RNDr. Jan VRBKA, DrSc.
1994–1999

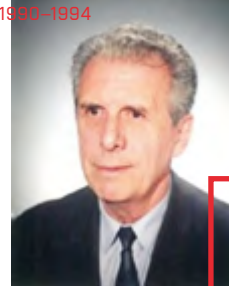
1. 1. 1993

vznik samostatné České republiky
the establishment of
the independent Czech Republic

1995

firma Microsoft vydala operační
systém Windows 95
Microsoft released the Windows 95
operating system

doc. Ing. Jaromír SLAVÍK, CSc.
1980–1994

prof. Ing. Josef VAČKÁŘ, CSc.
1999–2006

1999

změna názvu fakulty na
Fakulta strojního inženýrství
the change of the faculty name
to the Faculty of Mechanical
Engineering

1. 5. 2004

Česká republika vstupuje do EU
The Czech Republic joins the EU

2000

první ročník závodu Strojářské
schody the first year of
the Engineering Stairs race

prof. RNDr. Miroslav DOUPOVEC, CSc.
2006–2013

doc. Ing. Jaroslav KATOLICKÝ, Ph.D.
od 2013 do současnosti

14. 9. 2012

v areálu FSI je slavnostně otevřena
centrální budova NETME Centra
the central building of the NETME
Centre is ceremoniously opened in
the FME premises

20. 6. 2016

po náročném rekonstrukci je oficiálně
zahájen provoz výškové budovy A1
after a demanding reconstruction,
the operation of the A1 high-rise
building is officially launched

They are such “crown jewels” of the faculty. You don't normally see them and it's so good. Insignia as symbols of power and entrusted academic functions add seriousness to ceremonies and resist the ravages of time, even when the world around them changes.

Akademický obřad
Academic ceremony

“CROWN JEWELS” OF THE FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING

SCEPTRE

The sceptre consists of a head, a handle and a shaft, with the head being the most elaborate. Mostly it refers to the symbolic features of the faculty or university. The head of the FME sceptre has the shape of a ball bearing, from which beams of jets gush in rotation.

The head is made of gilt and silvered metal, the shaft of maple wood. The whole sceptre measures 116 centimetres. The sceptre for the Faculty of Mechanical Engineering was made in 1967 at the Centre of Arts and Crafts in Prague on the basis of a design by the academic sculptor Miloš Axman.

On the FME sceptre you will still find its name from the time when the sceptre was created: BUT Faculty of Mechanical Engineering. In addition to the inscription, the head of the sceptre is decorated with an enamel emblem of the city of Brno.

„KORUNOVAČNÍ KLENOTY“ STROJNÍ FAKULTY

ŽEZLO

Jsou to takové „korunovační klenoty“ fakulty. Běžně je nevidíte a je to tak dobře. Insignie jako symboly moci a svěřených akademických funkcí dodávají vážnost slavnostním obřadům a odolávají zubu času, i když se svět kolem nich mění.

Žezlo se skládá z hlavice, rukojeti a dřívku, přičemž hlavice bývá nejpropracovanější. Většinou právě ona odkazuje na symbolické rysy fakulty nebo univerzity. Hlavice žezla FSI má tvar kuličkového ložiska, ze kterého v rotaci tryskají svazky paprsků.

Hlavice je vyrobena ze zlaceného a stříbřeného kovu, dřívík z javorového dřeva. Celé žezlo měří 116 centimetrů. Žezlo pro strojní fakultu vyrobili v roce 1967 v Ústředí uměleckých řemesel v Praze na základě návrhu akademického sochaře Miloše Axmana.

Na žezle FSI stále najdete její název z doby, kdy žezlo vznikalo: VUT Fakulta strojní. Kromě nápisu zdobí hlavici žezla ještě emailový znak města Brna.

Děkanský řetěz
Dean's chain

The Faculty of Mechanical Engineering has a total of seven chains, which, together with the sceptre, form part of the insignia. We do not know the author of the design; we only know that the chains were produced by the production cooperative Severoznak Železný Brod in 1959.

The dean's chain consists of 25 links from three mutually threaded circles, in the connection of which Czech grenades are inserted. The Czech lion is also on the chain, but the most distinctive element is a massive hinge with a ball bearing motif with the inscription the Brno University of Technology. The chain is made of gilded metal and is 58 centimetres long.

There are six vice-dean chains: three are made of gilded base metal and three are made of gilded silver. They are made up of 25 links from two mutually threaded circles, similarly to the dean's chain, grenades are also inserted in them and a decorative hinge is similar, which is the most distinctive element of the insignia. Vice-dean chains are of 56 to 59 centimetres long.

**"CROWN JEWELS"
OF THE FACULTY OF
MECHANICAL ENGINEERING**

CHAINS

**„KORUNOVAČNÍ KLENOTY“
STROJNÍ FAKULTY**

ŘETĚZY

Strojní fakulta má celkem sedm řetězů, které jsou spolu s žezlem součástí insignií. Autora návrhu neznáme, víme jen, že řetězy vyrobilo výrobní družstvo Severoznak Železný Brod v roce 1959.

Děkanský řetěz tvoří 25 článků ze tří navzájem provlečených kružnic, v jejichž propojení jsou vsazeny broušené české granáty. Na řetězu nechybí český lev, nejvýraznějším prvkem je ale masivní závěs s motivem kuličkového ložiska s nápisem Vysoké učení technické v Brně. Řetěz je vyroben ze zlaceného kovu a je dlouhý 58 centimetrů.

Proděkanských řetězů je šest: tři jsou ze zlaceného obecného kovu a tři ze zlaceného stříbra. Jsou tvořeny z 25 článků ze dvou navzájem provlečených kružnic, podobně jako u děkanského řetězu jsou i v těchto vsazeny granáty a podobný je i ozdobný závěs, který je nejvýraznějším prvkem insignie. Proděkanské řetězy jsou dlouhé od 56 do 59 centimetrů.

A1 – PRVNÍ BRNĚNSKÝ „MRAKODRAP“

IKONA A1

Je nepřehlédnutelná. Měří 74 metrů. Vystoupat jejích 19 pater znamená zdolat téměř 400 schodů. Řeč je o hlavní budově Fakulty strojního inženýrství, známé pod označením A1.

Budova byla dlouhá léta nejvyšší stavbou ve městě. O prvenství ji po 28 letech připravil v roce 2012 Spielberk Tower B (85 metrů), o rok později obě budovy překonal AZ Tower (111 metrů). Přesto strojní fakulta v panoramatu jihomoravské metropole stále vyniká svojí výškou. Zatímco obě vyšší stavby stojí v nížině na jižní straně města, A1 je umístěna v blízkosti Palackého vrchu a její základy leží ve výšce 285 metrů nad mořem. Při dobré viditelnosti je z její střechy možné dohlédnout na vzdálenost až 50 kilometrů, vidět tak lze například Pálavu.

I proto střechu fakulty rádi využívají mobilní operátoři a poskytovatelé televizních a rádiových přenosů a internetu, kterým fakulta střechu pronajímá pro jejich vysílače.

Střecha „Á-jedničky“
Roof of "A-ones"

Vstupní hale vévodí elektricky poháněný letoun VUT RAY 051
The entrance hall is dominated by an electrically powered VUT RAY 051 aircraft

It is noticeable. It measures 74 metres. Climbing its 19 floors means to manage almost 400 steps. This is the main building of the Faculty of Mechanical Engineering, known as A1.

The building was for many years the tallest building in the city. 28 years later, Spielberk Tower B (85 metres) took the first place in 2012, and a year later both buildings were surpassed by AZ Tower (111 metres). Nevertheless, the Faculty of Mechanical Engineering in the panorama of the South Moravian metropolis still excels in its height. While both taller buildings stand in the lowlands on the south side of the city, the A1 is located near Palacký Hill and its foundations lie at an altitude of 285 metres above sea level. With good visibility, it is possible to see a distance of up to 50 kilometres from its roof, so you can see, for example, Pálava.

This is one of the reasons why the roof of the faculty is used by mobile operators and providers of television and radio transmissions and the Internet, whom the faculty rents the roof for their transmitters.

A1—THE FIRST BRNO
“SKYSCRAPER”

ICON A1

V 70. letech bylo rozhodnuto o stavbě kampusu VUT Pod Palackého vrchem, jehož součástí měla být i Fakulta strojní.

Vítězným návrhem se stala studie architekta Antonína Kuriala, finální podobu vtiskl „Á-jednička“ architekt Jaroslav Ledvina, který měl na starosti zpracování projektové dokumentace. Základní kámen výškové budovy byl položen v roce 1974.

„Manžel byl předvolán před komisí, kde byla hnědá barva fasády uvedena jako problematická, a to proto, že měla být „profašistická“. Byl pokárán, ale myslím si, že to posléze obhájl,“ vzpomíná Jana Ledvinová, manželka architekta Jaroslava Ledviny.

Kvůli nedostatku zedníků se do stavebních prací zapojili také studenti. Každý měsíc přiložilo ruku k dílu 308 studujících brigádníků. K předání objektu do plného užívání došlo v roce 1987. Ve stejném roce fakulta dokončila stěhování z areálu v Údolní ulici, kde do té doby sídlila.

A1 – PRVNÍ BRNĚNSKÝ „MRAKODRAP“

STAVBA

Foto photo: Josef Štětina

Architekt Jaroslav Ledvina (foto: archiv rodiny Ledvinových)
Architect Jaroslav Ledvina (photo: archive of the Ledvin family)

Stavba budovy A1
Construction of the building A1

In the 1970s, it was decided to build the BUT campus Pod Palackého vrchem, which included the Faculty of Mechanical Engineering.

The winning design was a study by the architect Antonín Kurial, the final form was imprinted on “Á-one” by the architect Jaroslav Ledvina, who was in charge of processing the project documentation. The foundation stone of the high-rise building was laid in 1974.

“The husband was summoned before a committee, where the brown colour of the facade was described as problematic because it was supposed to be ‘pro-fascist’. He was rebuked, but I think he later defended it,” Jana Ledvinová, the wife of the architect Jaroslav Ledvina, recalls.

Due to the lack of masons, students also took part in the construction work. Each month, 308 students, working part-time, joined the work. The building was handed over for full use in 1987. In the same year, the faculty completed moving from the premises in Údolní Street, where it had been located until then.

A1—THE FIRST BRNO “SKYSCRAPER”

CON- STRUC- TION

Therefore, it was time for a complete reconstruction. Rehabilitation of load-bearing structures swallowed 482 tons of steel and 80 tons of concrete. 140 kilometres of power cables and another 200 kilometres of structured cabling were laid, as well as 16,000 m² of carpets and linoleum. The facade, with an area of 10,100 m², consists of a suspension cladding made of composite aluminium panels. The faculty campus is powered by new photovoltaic panels located on the south side of the facade towards U Vodárny Street. The high-rise building also saw new ceilings in the corridors and a new lighting system, where the individual luminaires are switched according to the movement of people. The reconstruction cost 621 million czech crowns.

The life returned to A1 on June 20, 2016, after five long years of construction work. Since then, the building has provided facilities for 9 institutes, the study department and the dean's office. With a total capacity of 1,600 people, it makes up approximately half of the teaching and office space of the faculty.

2013

2014

Na řadu proto přišla kompletní rekonstrukce. Sanace nosných konstrukcí spolkla 482 tun oceli a 80 tun betonu. Bylo položeno 140 kilometrů kabelů silnoproudé elektroinstalace a dalších 200 kilometrů rozvodů strukturované kabeláže, ale i 16 000 m² koberců a linoleí. Fasáda, jejíž výměra činí 10 100 m², je tvořena závěsným pláštěm z kompozitních hliníkových panelů. Energií zásobují fakultní areál nové fotovoltaické panely umístěné na jižní straně fasády směrem k ulici U Vodárny. Výšková budova se dočkala i nových podhledů na chodbách a nového systému osvětlení, kdy se jednotlivá svítidla spínají podle pohybu osob. Rekonstrukce přišla na 621 milionů korun.

Život se do A1 vrátil 20. června 2016, po dlouhých pěti letech stavebních prací. Od té doby poskytuje budova zázemí 9 ústavům, studijnímu oddělení i děkanátu. S celkovou kapacitou 1 600 osob tvoří přibližně polovinu výukových a kancelářských prostor fakulty.

A1—THE FIRST BRNO
"SKYSCRAPER"

RECONSTRUCTION

A1 – PRVNÍ BRNĚNSKÝ
„MRAKODRAP“

REKONSTRUKCE

The reconstruction of A1 planned since 2011, significantly affected the operation of the faculty. Originally, only the heating system was to be replaced and the heavily damaged facade was to be repaired, which was also signed by Hurricane Kyrill in 2007. However, after removing the outer sheathing, it turned out that the building has serious static defects.

Do chodu fakulty výrazně zasáhla rekonstrukce A1 plánovaná od roku 2011. Původně mělo dojít pouze k výměně systému vytápění a opravě silně poničené fasády, na které se podepsala i vichřice Kyrill v roce 2007. Po sejmutí vnějšího pláště se ale ukázalo, že budova má vážné statické nedostatky.

SEJDEME SE U TURBÍNY

Nepřehlédnutelný rotor turbíny u vchodu do budovy A2 se v průběhu let stal oblíbeným orientačním bodem a místem srazů. Co o této technické památce ale ve skutečnosti víme?

Ve 30. letech bylo Brno moderní průmyslové město se sedmdesátkou textílek a zhruba stejným počtem strojírenských továren. Ty všechny potřebovaly páru. Profesor na brněnské technice a průkopník české energetiky Vladimír List se v New Yorku inspiroval tamním okřskovým topením a po svém návratu inicioval stavbu první teplárny v Československu. Teplárna Na Špitálce začala hřát Brno 4. prosince 1930.

Teplárna byla na svoji dobu špičkově zařízená, současně s teplem vyráběla elektřinu a výrazně ulevila ovzduší v Brně. Mezi stroji byla i turbína PBS-Parsons s unikátní patentovanou smíšenou konstrukcí rotoru, výkonem 6 000 kW a 3 000 otáčkami za minutu. Sloužila do roku 1961, kdy byla demontována. Díky dobrým vztahům mezi zaměstnanci tepláren a vyučujícími na brněnské technice se rotor historické turbíny dostal do areálu školy v Údolní ulici.

Po dokončení výstavby kampusu Pod Palackého vrchem byl rotor v roce 1988 převezen a nainstalován na podstavec před budovou A2, kde je umístěn dodnes. Po renovaci areálu fakulty prošel rotor turbíny omlazovací kúrou.

The unmissable turbine rotor at the entrance to the A2 building has become a popular landmark and meeting place over the years. But what do we really know about this technical monument?

In the 1930s, Brno was a modern industrial city with seventy textiles and roughly the same number of engineering factories. They all needed steam. Professor of the Brno University of Technology and pioneer of the Czech energy, Vladimír List, was inspired by the district heating system in New York and, upon his return, initiated the construction of the first heating plant in Czechoslovakia. The heating plant Na Špitálce started heating in Brno on December 4, 1930.

The heating plant was top-equipped for its time, at the same time produced electricity and significantly relieved the air in Brno. Among the machines, there was a PBS-Parsons turbine with a unique patented mixed rotor design, with the power of 6,000 kW and 3,000 rpm. It served until 1961 when it was dismantled. Thanks to good relations between the employees of the heating plants and the teachers of the Brno University of Technology, the rotor of the historic turbine got to the school premises in Údolní Street.

After the completion of the construction of the campus Pod Palackého vrchem, the rotor was transported in 1988 and installed on a pedestal in front of the A2 building, where it is still located today. After the renovation of the faculty campus, the turbine rotor went through a rejuvenating treatment.

Teplárna Na Špitálce (foto: Teplárny Brno)
Heating plant Na Špitálce (photo: Heating plants Brno)

LET'S MEET AT THE TURBINE

KDYŽ PÁTERNOSTER BĚŽÍ, FAKULTA ŽIJE

Když funguje, na fakultě to žije.
Když stojí, jakoby se zastavil i život
na strojárně.

Řeč je o výtahu páternoster, který lze směle nazvat legendárním. Funguje zpravidla během semestru, kdy převládá studenty mezi jednotlivými patry v budově A2. Když se pak ve zkuškovém období a o prázdninách zastaví, je to, jakoby se zastavilo srdce fakulty. Všechno zpomalí a fakulta se ponoří do ticha.

Do provozu byl páternoster uveden roku 1986. Během rekonstrukce fakulty prošel velkou opravou a od roku 2013 opět slouží studentům i zaměstnancům. Zvládne přepravit až 370 lidí za hodinu a jeho provoz je efektivnější a energeticky úspornější než u moderního výtahu.

V Brně jsou páternostery už jen tři: v budově magistrátu na Malinovského náměstí, v historické budově České pošty u vlakového nádraží a poslední z nich právě na Fakultě strojního inženýrství.

When it works, the faculty lives.
When it stands, it is as if life had
stopped at the Faculty of Mechanical
Engineering.

We are talking about a paternoster lift, which can be boldly called legendary. It usually works during the semester, when it transports students between the individual floors in building A2. When it does not work during the exam period and during the holidays, it is as if the heart of the faculty had stopped. Everything slows down and the faculty sinks into silence.

The paternoster was put into operation in 1986. During the reconstruction of the faculty, it underwent a major reconstruction and since 2013 it has been serving students and staff again. It can transport up to 370 people per hour and its operation is more effective and energy-efficient than with a modern elevator.

There are only three paternosters in Brno: in the town hall building on Malinovského náměstí, in the historic Czech Post building near the train station and the last of them at the Faculty of Mechanical Engineering.

WHEN THE PATER-
NOSTER IS RUNNING,
THE FACULTY LIVES

ZŮSTAŇTE S NÁMI V KONTAKTU

Vážení absolventi a absolventky,
milí příznivci FSI,

budeme rádi, pokud se budete dál zajímat
o dění na naší fakultě. Novinky můžete sledovat
na našem webu, sociálních sítích nebo se můžete
přihlásit k odběru newsletteru FME NEWS.

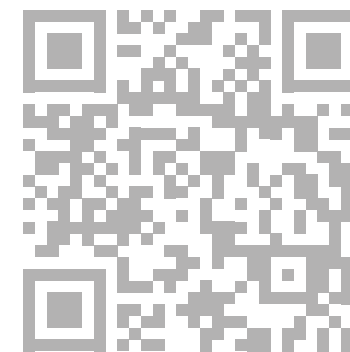
www.fme.vutbr.cz/absolventi/newsletter

Pokud se vám příběhy z FSI líbily, můžete
si jejich plné znění i další články přečíst
v rubrice 120×FSI.

www.fme.vutbr.cz/fakulta/120

- @fmebut
- @fmebut
- Faculty of Mechanical Engineering Brno University of Technology
- @FMEbut

www.fme.vutbr.cz/absolventi

Dear graduates, dear supporters
of FME,

we will be happy if you continue to be interested
in what is happening at our faculty. You can follow
the news on our English website.

www.fme.vutbr.cz/en

STAY IN TOUCH
WITH US

120×FSI

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství
Brno University of Technology, Faculty of Mechanical Engineering
Technická 2896/2, 616 69 Brno, Czech Republic

Texty Editor: Iveta Hovorková

Překlad Translation: Anna Machová

Grafika Setting: Ivana Hopfingerová

Tisk Printed by: Tiskárna Didot, spol. s r.o.

Prosinec 2020. Náklad 1000 výtisků. December 2020. Circulation 1,000 copies.

Publikace vznikla v rámci projektu Moderní a otevřené studium techniky
CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002430.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Je to příběh, který se píše už 120 let. Přesně tolik letos uplynulo od založení Fakulty strojního inženýrství. Bylo to 120 let plných nadějných studentů, úžasných objevů a významných osobností.

POJĎTE S NÁMI PSÁT
DALŠÍ KAPITOLY
TOHOTO PŘÍBĚHU...

It is a story that has been written for 120 years. This is exactly how much has passed since the foundation of the Faculty of Mechanical Engineering. It was 120 years full of promising students, amazing discoveries and important personalities.

COME AND WRITE NEW CHAPTERS OF THE STORY WITH US...

www.fme.vutbr.cz